

Katecheze_Marie Magdaléna (Rostěnice)

Příští neděli si připomeneme ženu, kterou všichni známe jako kajícnici hořce litující svých hříchů. Říkáme jí Marie Magdaléna a považujeme ji za obrácenou prostitutku, z níž Ježíš vyhnal sedm démonů. Já bych se chtěla během této katecheze zadívat hloub, odkrýt trochu ten nános zvyku a asociací, které v nás jméno Máří Magdaléna vyvolává.

3 Marie

Z Evangelii o ní ale příliš moc informací nevíme. Jediné co se dozvídáme, pochází z nepatrné zmínky o ženách v Ježíšově průvodu, kde je zmiňovaná právě Marie Magdalena, z níž vyšlo sedm démonů. Papež Řehoř Veliký a další otcové prvních staletích pak velmi často ztotožňovali tuto zmiňovanou Magdalénu také s ženou-hříšnicí, která v domě farizeově umyla Ježíšovi nohy a utřela je svými vlasy a s Marií, sestrou Lazara a Marty. Dnešní stav bádání ale ukazuje, že s největší pravděpodobností šlo o více žen a neexistuje proto žádný důvod, proč by se Marie Magdaléna měla ztotožňovat s nějakou ženou-hříšnicí, tedy prostitutkou, jak bývá nejčastěji chápána.

Hříšná Magdala a 7 zlých duchů

Tedy jeden důvod tu je, ale těžko říct, zda je opodstatněný. Marie Magdaléna totiž vůbec není jméno této ženy. Správnější překlad je Marie Magdalská, tedy žena pocházející z města Magdaly. Biblisté a historikové se shodují v názoru, že Magdala měla v tehdejší době velmi špatnou pověst právě pro svou rozšířenou prostituci. Proto padl i na Marii určitý stín podezření a možná že už v tehdejší době, tedy během Ježíšova působení v Galileji, byla zaškatulkovaná jako hříšnice.

A navíc tu máme těch sedm zlých duchů, které z ní Ježíš vyhnal. Ve skutečnosti nejde o počet démonů, jimiž by byla Marie posedlá. Sedmička symbolizuje plnost, je to číslo plnosti. Ona zpráva o sedmi démonech tedy vypovídá o tom, že Marie Magdalská byla nějakým způsobem na dně – samozřejmě mohlo jít o mravní poklesky, ale stejně tak mohlo jít i o nějakou duchovní nebo duševní temnotu. Marie byla prostě na dně a setkání s Ježíšem její život neskutečně proměnilo.

Magdaléna blízko Pána

Proměnilo ho natolik, že Marie následuje svého Pána kamkoli, dokonce na Velký Pátek stojí u paty kříže společně s Pannou Marií a Janem. Ze slabé ženy, která nějakým způsobem padla až na samé dno, se stala žena natolik odvážná, že riskovala svůj život a neopustila Ježíše ani v poslední chvíli. Z toho důvodu dochází biblisté ale i každý vnímavý člověk, že Ježíše musela velmi milovat. Vždyť pod křížem zůstali stát jen tři z Ježíšových blízkých – jeho matka, která ho jistě milovala, potom Jan, který je často zmiňován jako oblíbenec Pána a právě ona – Marie Magdalská, již se Ježíš po svém zmrtvýchvstání zjevil jako první. Jasně z toho tedy vyplývá, že také ona patřila mezi nejbližší Ježíšovy věrné. Z toho důvodu se také někdy objevují různé teorie o tom, že Ježíš s Marií Magdalskou tvořili manželský pár, že spolu měli děti nebo že Marie byla mnohem důležitější osobou než samotný Petr, který na ni měl údajně žárlit.

Tyhle názory nepatří jen do knih, jako je Šifra Mistra Leonarda a podobně. Vycházejí totiž z apokryfních evangelií gnostického původu, z druhého a třetího století. Lidé, kteří měli nějak pokřivený pohled na Ježíšovo božství a považovali Krista za člověka, vytvořili tyto

příběhy možná i z toho důvodu, že si nedokázali představit, že by mezi mužem a ženou mohl existovat korektní přátelský vztah.

Mariina bolest

Ale zastavme se u některých okamžiků, v nichž Marie Magdalská vystupuje v evangeliích. O vyhnání démonů jsem už mluvila, nic podrobnějšího se už v této problematice nedozvíme. Ale mnohem zajímavější je situace po Ježíšově ukřižování, respektive v Neděli Vzkříšení. Marie Magdalská jde k hrobu, aby pomazala Ježíšovo tělo vonnými oleji. Musí se cítit opravdu hrozně a já osobně ji opravdu obdivuji. V pátek viděla umírat člověka, který jí změnil život, dal jí nový smysl života, cítila k němu nezměrnou lásku, která jí dávala velikou odvahu. A tohoto člověka viděla umírat. Má plné právo někam si zalézt a plakat, truchlit, být našťvaná na celý svět a zlořečit Ježíšovým katům. Ale ona i přes všechnu svou bolest jde ke hrobu, aby vykonala to, co vykonat měla. Překonala tu překážku bolesti ve svém nitru, přestože musela počítat s tím, že Ježíšovo mrtvé tělo otevře její rány v srdci znovu.

A právě na jejím příběhu je vidět, jak se taková oběť vyplatí. Marie se překonala a šla plnit Boží vůli – šla proti své přirozenosti, proti své slabosti.

Ztracené tělo

Došla k hrobu, který byl otevřený a tělo toho, jehož milovala, tam nenalezla. To pro ni musela být v podstatě rána. Když ztratíme někoho blízkého, ať už odejde na věčnost nebo jen někam daleko, jsme vděční i za věci, které používal. Máme dojem, že je s námi ten člověk aspoň v těch věcech, kterých se dotýkal, nějak přítomný. Ale Marie hleděla na prázdný hrob a její bolest musela být velká. Možná – i když plakala – doufala, že Ježíše naposledy spatří. Ale neviděla ho. Proto také vyšla ven, jak píše evangelista Jan, a plakala. Přála si naposledy pohledět na Ježíše... Vždyť se také hned ptá domnělého zahradníka, zda neví, kde Ježíšovo tělo je.

Nevidět pro slzy

A teď se dostáváme k onomu nejdůležitějšímu bodu celého vyprávění. Marie vidí v neznámém muži jen zahradníka, nevnímá ho pořádně, je zničena zármutkem, a tak mu nevěnuje pozornost. My jsme také někdy natolik zabřednutí do našich starostí a smutků, že si ani nevšimneme, že k nám nějakým způsobem promlouvá Bůh. Podobná situace je i u emauzkých učedníků, když pospíchají z Jeruzaléma po Ježíšově smrti a plní smutku a zklamání vypráví onomu člověku, který se k nim přidal, o Ježíšově ukřižování... a jsou natolik zaujati sami sebou a svými problémy, že nepoznají vzkříšeného Pána.

My se někdy také necháme odvézt od Boha k našim problémům. Ne že bychom měli naše starosti ignorovat, ale měli bychom mít i v nich stále otevřené oči a naslouchat Pánu, jestli nám z nich už dávno nechce pomoci.

Marie Magdalská se vzpamatovala až ve chvíli, kdy ji Ježíš oslovil jejím jménem. Zřejmě ho vyslovil tak, jak od něj byla zvyklá. Možná použil tón, který používal i dřív. Stejně jako emauzští učedníci Ježíše poznali podle lámání chleba. A v tom okamžiku se všechno proměnilo, Mariin smutek se proměnil v radost a ona chtěla Ježíše obejmout.

Apoštolát

A on ji v tu chvíli povolává k náročnému apoštolátu. Marie, obyčejná žena, v patriarchální společnosti Galileje naprosto přehlížená a možná i bývalá hříšnice, má jít

k apoštolům a zvěstovat jim, že Pán je živ, že vstal z mrtvých. Apoštolové, ač už viděli prázdný hrob, byli až na Jana skeptičtí a uvěřili, až Ježíše spatřili na vlastní oči.

Je to stejné jako dnes. My máme být Marií Magdalskou a zvěstovat lidem, že Ježíš žije, že nás svou smrtí a zmrtvýchvstání zachránil. A máme to jako ona zvěstovat nejen nevěřícím lidem, ale i těm, kteří se považují za věřící, ale přitom pro ně osobně vztah s Ježíšem nic neznamená. Vždyť apoštolové byli Kristu tak blízko a i přesto odmítali Mariino svědectví, dokud se nesetkali s Ježíšem sami.

Žádný vlažný či lhostejný křesťan se neobráť a nepřimkne k Bohu, dokud se nesetká s Ježíšem osobně, ale to nás nezbavuje povinnosti, kterou dal Ježíš Marii Magdalské. Ona měla aspoň trochu připravit srdce apoštolů na příchod Krista, její slova je měla zburcovat a přinést aspoň jiskřičku naděje, která pak Ježíšovým příchodem mezi ně vzplála v oheň.